3. Ulusal
Klinik Mikrobiyoloji
Kongresi-2015
18-22 Kasım 2015
Her hasta
Makroskobik
örneklere for
uygulanmış
Nativ-lugol
İmmün yetr
Cryptospori
saptanması
yöntemi
10:59
21.11.2015
08:42:10
SALİH
MAÇİN

KRONİK İSHALLİ PEDİATRİK HASTALARDA SAPTANAN PARAZİTER ETKENLER

UZM. DR. SALİH MAÇİN
Şırnak Devlet Hastanesi

Kronik ishalli pediatrik hastalarda saptanan paraziter etkenler

Salih Maçin[1], Filiz Kaya[2], Deniz Çağdaş[3], Hayriye Hızarcıoğlu Gülşen[3], İnci Nur Saltık Temizel[3], İlhan Tezcan[3], Hülya Demir[3], Sibel Ergüven[2], Yakut Akyön Yılmaz[2]

[1]Şırnak Devlet Hastanesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Şırnak
[2]Hacettepe Üniversitesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, Ankara
[3]Hacettepe Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Ankara

GİRİŞ

- Kronik ishale bakteriyel, viral ve paraziter etkenler neden olabilir.
- En sık bakteriyel etkenler; *Salmonella*, *Shigella* ve *Camphylobacter* türleri
- En sık viral etkenler; Rotavirus, Adenovirus ve Norwalk ajanı
- En sık paraziter etkenler; *Giardia intestinalis, Cryptosporidium parvum, Blastocystis hominis, Microsporidia* türleri. *Cystoisospora belli, Dientamoeba fragilis ve Entamoeba* türleri, gibi protozoonlar ile
- *Ascaris lumbricoides, Ancylostoma duodenale, Necator americanus, Strongiloides stercoralis, Trichuris trichiura* ve *Trichinella spinalis* gibi helmintler

AMAÇ

- Bu çalışma ile kronik ishal tanısı ile izlenen hastalarda bağırsak parazitlerinin görülme oranlarının araştırılması
- Bu olgularda bu patojenlerin öneminin belirlenmesi

GEREÇ VE YÖNTEM

- Çalışma Haziran 2012 ile Ekim 2014 tarihleri arasında
- Hacettepe Üniversitesi Çocuk Hastanesi Pediatrik Gastroenteroloji
- Pediatrik İmmünoloji Bölümleri
- Kronik ishal şikayeti ile başvuran 60 çocuk hasta

Çalışmaya dahil edilen çocukların klinik tanıları

Tanı	n (%)
İmmünyetmezlikler	24 (40)
1 Primer immün yetmezlikler	
Hiperimmünglobulin M sendromu	2
X'e bağlı agammaglobulinemi	3
Hipogammaglobulinemi	3
Şiddetli Kombine İmmün yetmezlik	2
Yaygın Değişken İmmün yetmezlik	1
Hiperimmünglobulin E sendromu	2
Seçici IgA eksikliği	2
Kombine İmmün yetmezlik	1
Kısmi IgA Eksikliği	1
Geçici Hipogammaglobulinemi	6
2 Sekonder İmmün yetmezlikler	
Lenfoma	1
Nedeni Bilinmeyen Kronik İshal	11 (18.3)
Kistik Fibrozis	8 (13.3)
Crohn hastalığı	7 (11.7)
Ülseratif Kolit	6 (10)
Çölyak Hastalığı	4 (6.7)

- Her hastadan bir taze, bir de fiksatifli dışkı örneği
- Makroskobik değerlendirmenin ardından tüm örneklere formol etil asetat konsantrasyon yöntemi uygulanmış
- Nativ-lugol ve trikrom boyama
- İmmün yetmezlik tanılı hastalarda önemli *Cryptosporidium, Cyclospora ve Cystoisospora*'nın saptanması için Kinyoun aside dirençli boyama yöntemi

- Hacettepe Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan izin alınarak çocukların ailelerinden onay alınmıştır. (B.30.2.HAC.0.20.05.04/154, 16.02.2012).

BULGULAR

- 60 hastanın 41'i (%68.4) erkek
- 19'u (%31.6) ise kız
- Kronik ishal tanılı 41 erkek hastanın 9'unda (% 21.95),
- 19 kız hastanın 3'ünde (%15,78) parazit saptandı.

- Kinyonun aside dirençli boyama yöntemi tüm dışkı örneklerine uygulanmıştır fakat hiçbirinde *Cryptosporidium, Cyclospora* ve *Cystoisospora* ookistleri saptanmamıştır.

- İmmün yetmezliği olan 24 hastadan 8'inde (%33.3) parazit saptanmıştır.
- İmmün kompetan olan 36 hastanın ise sadece 4'ünde (%11.1) parazit saptanmıştır.

Tablo 2. Saptanan bağırsak parazitleri

Etken	n (%)	Eşlik Eden Hastalık
Giardia lamblia	5 (8.3)	2 X'e bağlı agammaglobulinemi 1 Hiperimmunoglobulin M sendromu 1 Hipogammaglobulinemi 1 Lenfoma
Dientamoeba fragilis	2 (3.3)	1 Chron hastalığı 1 Ülseratif kolit
Blastocystis hominis	1 (1.7)	1 Nedeni Bilinmeyen Kronik İshal
Giardia lamblia + *Blastocystis hominis*	1 (1.7)	1 X'e bağlı agammaglobulinemi
Entamoeba hartmanni + *Giardia lamblia*	1 (1.7)	1 Yaygın Şiddetli İmmün yetmezlik
Entamoeba hartmanni + *Blastocystis hominis*	1 (1.7)	1 Nedeni Bilinmeyen Kronik İshal
Enterobius vermicularis +*Dientamoeba fragilis* + *Blastocystis hominis*	1 (1.7)	1 Hiperimmünoglobulin E sendromu

SONUÇ

- Gastroenteritlerde etkenin doğru olarak saptanması ve tedavinin düzenlenmesi, morbidite ve mortaliteyi azaltması yanında gereksiz ilaç kullanımına engel olması açısından da önemlidir.

- Özellikle kronik ishal şikayeti olan hastalarda, yaşam kalitesini düşüren ve hastayı diğer enfeksiyonlara açık hale getiren paraziter enfeksiyonların gözardı edilmeden araştırılması gerekmektedir.
- Kronik ishal etkenlerinin tümünün, klasik rutin laboratuvar testleri ile saptanması her zaman mümkün olamamaktadır. Tanı konamayan ve klinik şüphenin yüksek olduğu durumlarda ek tanı testleri uygulanmalıdır.

YURTTA SULH,
CİHANDA SULH
M. Atatürk